Published on (https://www.bnm.md)

30.09.2022

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul II 2022 (date provizorii) - comunicat de presă

Conform datelor preliminare, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova, în prima jumătate a anului 2022, s-a majorat comparativ cu cel înregistrat în perioada similară a anului 2021, atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. În valoare absolută, deficitul a crescut cu 16,1 față de semestrul II 2022 și a constituit 982,41 mil. USD, iar în trimestrul II 2022 deficitul contului curent a constituit 441,63 mil. USD, în scădere 12,3 la sută față de trimestrul II 2021. Raportat la PIB, deficitul contului curent a constituit -15,0 la sută în primul semestru 2022 și -12,9 la sută în trimestrul II 2022. Dinamica soldului contului curent în primele șase luni a fost determinată de scăderile substanțiale ale excedentelor veniturilor secundare și veniturilor primare, precum și de majorarea deficitului comerțului exterior cu bunuri. În același timp, excedentul balanței serviciilor s-a majorat semnificativ, însă nu suficient pentru a acoperi pe deplin reducerea excedentelor veniturilor primare și secundare.

Deficitul *comerțului exterior cu bunuri,* înregistrat în balanța de plăți în ianuarie-iunie 2022 a constituit 2 086,82 mil. USD (din care -1 111,08 mil. USD în trimestrul II 2022), majorându-se cu 3,4 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent, pe seama creșterii mai accentuate a valorii importurilor (+1 004,83 mil. USD) decât a exporturilor (+935,87 mil. USD).

Din punct de vedere geografic, creșterea exporturilor[1] a fost determinată de majorarea cu 91,3 la sută a exporturilor către țările UE-27 (ele deținând și ponderea majoritară din total – 57,7 la sută), cât și a celor către țările CSI (cu 96,9 la sută) și către alte țări - cu 93,0 la sută. De menționat că evoluțiile semestriale au fost determinate în mare parte de creșterile substanțiale înregistrate în trimestrul II 2022. Din perspectiva structurii pe categorii de bunuri, cea mai mare contribuție a avut-o creșterea de 2,6 ori a exportului de produse agroalimentare, în special pe seama majorării exportului de porumb (+286,26 mil. USD), uleiuri din semințe de floarea-soarelui (+182,32 mil. USD), semințe de floarea soarelui (+170,44 mi. USD). De menționat că majorarea exporturilor către zona CSI în trimestrul II 2022 (cu 211,32 mil. USD sau de 3,2 ori), este cauzată în mare parte de creșterea cu 185,72 mil. USD a reexportului de uleiuri și minerale bituminoase către Ucraina.

Din punct de vedere geografic, creșterea *importului de bunuri*[2], în semestrul I 2022, a fost determinată de majorarea cu 34,5 la sută a livrărilor din țările Uniunii Europene (ele deținând ponderea majoritară de 54,3 la sută din total), livrările din țările CSI s-au majorat cu 41,5 la sută și cele din alte țări – cu 25,7 la sută. Din punctul de vedere al structurii importurilor pe categorii de bunuri, la creșterea importului a contribuit în mare parte importul de produse minerale, care s-a majorat de 2,8 ori față de ianuarie – iunie 2021, mai mult pe seama prețurilor produselor petroliere decât a volumelor fizice.

Excedentul comerțului exterior cu *servicii* în ianuarie-iunie 2022 a crescut cu 81,3 la sută față de semestrul I 2021 și a totalizat 399,69 mil. USD (din care 232,20 mil. USD - în trimestrul II 2022). Evoluția a fost determinată de majorarea mai semnificativă a exporturilor de servicii (+38,6 la sută) decât a importurilor (+20,0 la sută). Majorarea exportului de servicii în perioada menționată a fost determinată de creșterea cu 83,5 la sută a serviciilor de călătorii. Această evoluție a fost determinată de creșterea valorii exportului de

servicii de călătorii personale de 2,2 ori, până la 266,60 mil. USD (din care 145,98 mil. USD - în trimestrul II 2022), inclusiv cheltuielile și consumul refugiaților, iar călătoriile de afaceri s-au majorat cu 11,8 la sută, până la 67,25 mil. USD (din care 35,60 – în trimestrul II 2022). De asemenea, s-a majorat exportul serviciilor de transport (+42,2 la sută) și a serviciilor de informatică (+37,9 la sută). În cazul importurilor, majorarea a fost determinată de importul serviciilor de transport (+40,4 la sută), precum și a serviciilor de călătorii (+17,6 la sută).

În ianuarie-iunie 2022, excedentul *veniturilor primare* a scăzut semnificativ comparativ cu perioada similară a anului 2021 – de 10,4 ori sau până la 12,49 mil. USD (în trimestrul I 2022 a fost înregistrat un deficit al balanței veniturilor primare -0,80 mil. USD, iar în trimestrul II 2022 – excedent în valoare de 13,29 mil. USD). Această evoluție a fost determinată de majorarea cu 37,1 la sută a ieșirilor, în timp ce intrările s-au micșorat cu 1,0 la sută comparativ cu semestrul I 2021. Astfel, în cadrul intrărilor de venituri primare, diminuarea a fost cauzată de scăderea cu 1,8 la sută a remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, până la valoarea de 417,20 mil. USD. Concomitent, intrările sub formă de venituri din investiții obținute de rezidenți s-au majorat cu 27,0 la sută, până la 12,73 mil. USD. În cadrul ieșirilor, majorarea a fost determinată de creșterea cu 52,7 la sută a veniturilor din investiții directe ce revin nerezidenților, în special, datorită majorării de 2,3 ori a profiturilor reinvestite, până la 269,27 mil. USD.

La *veniturile secundare*, în primul semestru al anului 2022, s-a înregistrat o diminuare a excedentului cu 15,7 la sută comparativ cu primul semestru al anului 2021, până la 692,23 mil. USD (din care 423,96 mil. USD în trimestrul II 2021). Aceasta dinamică s-a datorat majorării mai semnificative a ieșirilor (de 2,5 ori), decât a intrărilor (+5,9 la sută). Transferurile personale primite din exterior de rezidenți au scăzut cu 7,9 la sută și au constituit 550,56 mil. USD, în timp ce ieșirile acestora s-au majorat de 2,7 ori, ca rezultat a instabilității din regiune, și au constituit 231,13 mil. USD. Se remarcă și creșterea ieșirilor de alte transferuri curente, altele decât transferurile personale și cele ale administrației publice, cu 83,2 la sută, ce includ estimările și ajutoarele acordate de către populație și agenții economice rezidenți refugiaților din Ucraina. Intrările din asistența tehnică, ajutorul umanitar și granturile primite în cadrul cooperării internaționale de toate sectoarele instituționale a crescut cu 69,8 la sută (în trimestrul II 2022, acesta s-a majorat cu 70,4 la sută), comparativ cu perioada similară a anului precedent și a totalizat 212,30 mil. USD.
Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în ianuarie – iunie 2022 s-au micșorat cu 5,8 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent și au constituit 933,87 mil. USD (din care 516,12 mil. USD – în trimestrul II 2022), ceea ce reprezintă 14,3 la sută raportat la PIB (15,1 la sută în trimestrul II 2022).

Contul de capital a consemnat un deficit de 13,16 mil. USD (din care -1,65 mil. USD în trimestrul II 2022), care s-a micșorat cu 37,9 la sută față de semestrul I 2021. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate în sectorul privat (25,96 mil. USD), în timp ce intrările de asistență tehnică din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 12,78 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare externă** în primul semestru 2022 a constituit 995,57 mil. USD (443,28 mil. USD în trimestrul II 2022), ceea ce reprezintă 15,2 la sută în raport cu PIB.

În ianuarie – iunie 2022, **contul financiar** s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 1 061,37 mil. USD (în trimestrul II 2022 – 465,79 mil. USD), ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de

nerezidenți cu 580,43 mil. USD, precum și a scăderii nete a activelor financiare externe ale rezidenților cu 480,94 mil. USD.

Diminuarea netă a **activelor externe** pe parcursul primului semestru al anului 2022, a fost determinată de micșorarea cu 321,95 mil. USD a activelor sub formă de *numerar și depozite*, precum și *activelor de rezervă* cu 197,51 mil. USD (de menționat că în trimestrul II 2022 acestea s-au majorat cu 247,45 mil. USD, după o reducere cu 444,96 în trimestrul I 2022). Concomitent, s-au înregistrat creșteri la activele externe ale rezidenților sub formă de *investiții directe* - 33,12 mil. USD, *credite comerciale și avansuri* - 5,67 mil. USD, precum și a celor sub formă de *investiții de portofoliu* – 1,46 mil. USD.

Pasivele externe s-au majorat, în special, datorită creșterii pe parcursul perioadei ianuarie - iunie 2022 a angajamentelor externe sub formă *investiții directe*, în sumă netă de 316,29 mil. USD. Acest flux a fost determinat în mare parte de reinvestirea profiturilor în sumă de 269,27 mil. USD, dar și de majorarea valorii nete a participațiilor la capital și a acțiunilor în proprietatea nerezidenților cu 55,38 mil. USD, în timp ce datoriile față de investitorii străini direcți s-au diminuat cu 8,36 mil. USD. La creșterea pasivelor au contribuit și cele sub formă *împrumuturi*, care s-au majorat cu 164,78 mil. USD, *credite comerciale și avansuri* – cu 74,28 mil. USD, *numerar și depozite* – cu 26,66 mil. USD.

Creșterea angajamentelor externe nete sub formă de împrumuturi pe parcursul perioadei ianuarie – iunie 2022 a fost determinată de creșterea din trimestrul II 2022 a acestora (+194,72 mil. USD). Tragerile brute de împrumuturi pe parcursul primului semestru 2022 au constituit 369,41 mil. USD, iar rambursările – 204,63 mil. USD. *Administrația publică* a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 206,89 mil. USD, principalii creditori fiind Fondul Monetare Internațional – 144,02 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 27,92 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 21,39 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 7,94 mil. USD, Agenția de Cooperare Internațională a Japoniei (JICA) – 4,98 mil. USD și alți creditori – 0,65 mil. USD.
Poziția investițională internațională (PII) a Republicii Moldova, la 30.06.2022, a constituit -5 840,94 mil. USD (sau 41,0 la sută relativ la PIB), soldul net debitor aprofundându-se față de sfârșitul anului 2021 cu 11,9 la sută. Poziția activelor financiare externe a însumat 5 816,64 mil. USD, diminuându-se cu 9,8 la sută de la începutul anului, iar a pasivelor – 11 657,58 mil. USD, în scădere cu 0,1 la sută. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 49,9 la sută (-5,4 p.p. față de situația de la finele anului 2021).

Fluxul negativ înregistrat în balanța de plăți (-480,94 mil. USD), precum și fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (-141,50 mil. USD) și modificarea prețurilor instrumentelor financiare (-9,90 mil. USD) au influențat poziția *activelor financiare* în sensul scăderii. Poziția *pasivelor* a fost determinată de fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (-557,23 mil. USD), alte schimbări (-25,85 mil. USD) și modificarea prețurilor instrumentelor financiare (-7,17 mil. USD). Fluxul pozitiv înregistrat în balanța de plăți (+580,43 mil. USD) a influențat poziția pasivelor externe în sensul creșterii.

Din punctul de vedere al structurii PII pe categorii funcționale, diminuarea poziției activelor financiare externe pe parcursul semestrului I 2022, a fost determinată de scăderea cu 17,4 la sută a poziției activelor sub formă de alte investiții, în special a celor sub formă de numerar și depozite (-30,0 la sută), precum și de poziția activelor de rezervă care s-a diminuat cu 7,3 la sută. Concomitent, poziția investițiilor directe s-a majorat cu 9,4 la sută, a celor de portofoliu cu 12,0 la sută, iar poziția derivatelor financiare a rămas neschimbată.

Poziția *activelor oficiale de rezervă* a constituit 3 616,39 mil. USD la 30.06.2022, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: (i) acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 4,8 luni

de import efectiv); (ii) acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 145,1 la sută); (iii) acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 87,8 la sută), acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria externă pe termen scurt + 15% din alte angajamente externe + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 189,8 la sută).

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a diminuat neesențial pe parcursul semestrului I 2022 și a totalizat 8 687,24 mil. USD la 30.06.2022, ceea ce constituie 60,9 la sută raportat la PIB (-3,2 p.p. față de 31.12.2021).

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* – 71,1 la sută, valoarea acestora fiind în descreștere față de finele anului 2021 cu 1,4 la sută, iar *datoria externă pe termen scurt* a crescut cu 0,4 la sută și i-a revenit o pondere de 28,9 la sută din total.

Datoria externă publică[3] a scăzut cu 0,8 la sută comparativ cu finele anului 2021 și a reprezentat 31,2 la sută din totalul datoriei externe. Conform situației din 30.06.2022, principalul creditor al statului este Fondul Monetar Internațional cu 36,8 la sută (997,20 mil. USD), urmat de Grupul Băncii Mondiale cu o pondere de 28,5 la sută din totalul datoriei publice sau 772,76 mil. USD (dintre care datoria față de Asociația Internațională pentru Dezvoltare a constituit 670,77 mil. USD, față de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 101,99 mil. USD) și Banca Europeană de Investiții cu 14,4 la sută (389,95 mil. USD).

Datoria externă privată s-a cifrat la 5 977,64 mil. USD, diminuându-se cu 0,9 la sută față de 31.12.2021.

Mai multe detalii privind evoluția conturilor internaționale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

- Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul II 2022 (date provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [2]
- Poziția investițională internațională (MBP6) [3]
- Datoria externă brută (MBP6) [4]

---

1. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, selecții la export conform datelor declarațiilor vamale, fără bunurile pentru/după prelucrare pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate și fără vânzările magazinelor duty-free. BNS include bunurile pentru/după prelucrare și vânzările magazinelor duty-free.

2. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, selecții la import (prețuri CIF) după principiul țării de livrare, în baza datelor declarațiilor vamale, fără bunurile pentru/după prelucrare pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate. BNS prezintă importul după principiul țării de origine și include bunurile pentru/după prelucrare.

3. inclusiv tranșele la creditele ECF și EFF primite în mai 2022 de la FMI (reflectate conform Îndrumarului

metodologic al FMI Statistica DE, 2014 https://www.imf.org/external/np/sta/ed/ed.htm [5] para 2.26); datele publicate de MF privind soldul datoriei de stat la situația din 30.06.2022 nu includ aceste sume, ele fiind reflectate în iulie 2022 (data intrării în vigoare a Legii nr. 7 din 21.01.2022 și Legii nr. 8 din 21.01.2022, care aproba atragerea de către Guvernul Republicii Moldova a împrumutului de stat extern din partea Fondului Monetar Internațional).

See also

Tags

Balanţa de Plăţi [6]

Datoria Externă [7]

Poziţia Investiţională Internaţională [8]

statistics [9]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/64306

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-ii-2022-date-provizorii [2] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [3] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [5] https://www.imf.org/external/np/sta/ed/ed.htm [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [8] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [9] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics